

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 15g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 629
din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole și a punctului
19 lit. c) din Regulamentul cu privire la evaluarea bunurilor imobile în
scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303
din 24 noiembrie 2004
(statutul întovărășirilor pomicole)

CHIȘINĂU

29 martie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

DI Mihai POALELUNGI, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 1 februarie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 29 martie 2018 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole și a pct. 19 lit. c) din Regulamentul cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24 noiembrie 2004, ridicată de către dl avocat Valentin Ciuhrii, în dosarul nr. 2c-38/17, pendinte la Judecătoria Soroca, sediul central.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 1 februarie 2018, de către judecătorul Cristina Botnaru de la Judecătoria Soroca, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Soroca, sediul central, se află acțiunea intentată de către S.A. „FEE-Nord” împotriva Î.P. „Sor-Lotus” COOP, prin care prima a solicitat încasarea sumei datorată de ultima, ca urmare a neachitării facturilor fiscale.

4. În ședința de judecată, dl avocat Valentin Ciuhrii, care reprezintă interesele Î.P. „Sor-Lotus” COOP, a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 629 din 13

noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole și a punctului 19 lit. c) din Regulamentul cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24 noiembrie 2004.

5. Prin încheierea din 16 ianuarie 2018, instanța de judecată a suspendat examinarea cauzei civile și a trimis sesizarea cu excepția de neconstituționalitate către Curtea Constituțională în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

[...]”

Articolul 127

Proprietatea

„[...]”

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

[...]”

10. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 629 cu privire la întovărășirile pomicole sunt următoarele:

„Întru executarea hotărârii Parlamentului Republicii Moldova din 5 iulie 1991 nr. 629-XII "Cu privire la întovărășirile pomicole" Guvernul Republicii Moldova hotărăște:

1. A aproba Statutul model al întovărășirii pomicole conform anexei nr. 1.

2. Comitetele executive raionale și primăriile orașelor:

să organizeze în termen de două luni reînregistrarea întovărășirilor pomicole în legătură cu adoptarea noului Statut model al întovărășirii pomicole;

să asigure în 1992 schimbarea și eliberarea către întreprinderi, organizații și instituții a actelor de stat cu titlu de posesie a pământului în cadrul întovărășirii lor pomicole.

3. A aproba modul de calculare a impozitului funciar și impozitului de la posesorii de construcții capitale, percepute de la întovărășirile pomicole conform anexei nr. 2.

4. Comitetele executive raionale și primăriile (orașelor), Ministerul Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova să execute pe bază de contract cu întreprinderile,

organizațiile și instituțiile până la 1 decembrie 1991 lucrări privind precizarea (determinarea) bonității solului pe loturile de pământ, repartizate întovărășirilor pomicole, în scopul stabilirii mărimii impozitului funciar pentru perioada anilor 1991-1994.

5. Asociația gospodăriei comunal-locative „Ascom” a Republicii să furnizeze întovărășirilor pomicole apă potabilă din apeductele comunale cu un tarif de 10 copeici pentru 1 m cub, iar pentru servicii salubritate să aplice tariful de o rublă pentru 1 m cub de reziduuri solide conform cantității reale transportate.

6. Întovărășirile pomicole achită plata pentru consumul de energie electrică în organizațiile de aprovizionare cu energie conform tarifelor în vigoare, stabilite pentru centrele populate.

7. Primăriile, pe teritoriul cărora se află întovărășirile pomicole, să exercite un control permanent asupra folosirii raționale a pământului apei, energiei electrice, asupra respectării normelor sanitare, protecția mediului înconjurător, să contribuie la edificarea pe masivele pomicole a clădirilor și construcțiilor de folosință comună, legate de activitatea întovărășirilor pomicole.

[...]

11. Prevederile relevante ale Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303, sunt următoarele:

„19. Se disting următoarele tipuri de bunuri imobile:

[...]

c) bunurile imobile cu destinație agricolă, la care sunt atribuite terenurile agricole și construcțiile amplasate pe ele și folosite în activitatea economică, plantațiile perene, loturile întovărășirilor pomicole și construcțiile amplasate pe ele, grădinile din extravilan;

[...]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul invocă faptul că deținătorii de loturi aflate pe teritoriul întovărășirii pomicole „Sor-Lotus”, care s-a constituit prin asocierea benevolă a unor lucrători ai unei întreprinderi pe un teren de pământ împărțit în sectoare, în scopul obținerii producției agricole, sunt discriminați în raport cu persoanele care locuiesc în satul Volovița, pe teritoriul căruia se află întovărășirea pomicolă. Astfel, deținătorii de loturi aflate pe teritoriul întovărășirii pomicole sunt defavorizați atunci când li se aplică TVA-ul la cota standard de 20%, pentru energia electrică furnizată, fapt care contravine articolului 16 din Constituție.

13. De asemenea, autorul menționează că prevederile legale criticate încalcă dreptul de proprietate, prevăzut de articolul 127 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Hotărârii Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole și a Regulamentului cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1303 din 24 noiembrie 2004, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, ridicată de către avocatul Valentin Ciuhrii în dosarul nr. 2c-38/17, pendinte la Judecătoria Soroca, sediul central, este formulată de către subiectul abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

17. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole și pct. 19 lit. c) din Regulamentul cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24 noiembrie 2004.

18. Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale contestate încalcă prevederile constituționale ale articolelor 16 și 127 alin. (2), care garantează principiul egalității și, respectiv, dreptul de proprietate.

19. Curtea constată că Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991 reglementează statutul întovărășirilor pomicole și modul de realizare a dreptului de posesie și folosință asupra terenurilor și construcțiilor din cadrul întovărășirilor pomicole, iar pct. 19 lit. c) din Regulamentul cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării încadrează întovărășirile pomicole în categoria bunurilor cu destinație agricolă.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că obiectul litigiului principal este refuzul deținătorilor de loturi aflate pe teritoriul Î.P. „Sor-Lotus” COOP de a achita costul energiei electrice furnizate de S.A. „FEE-Nord” cu TVA aplicată la cota standard (20%).

21. Curtea reiterează că a stabilit în jurisprudența sa că articolul 16 din Constituție este incident atunci când situația la care se referă tratamentul

diferențiat implică una dintre condițiile de exercitare a unui drept garantat de Constituție sau dacă măsurile criticate vizează exercitarea unui drept garantat de Legea fundamentală. Pentru ca articolul 16 să fie incident, este suficient ca situația reglementată de normele contestate să intre în câmpul de aplicare al uneia sau al mai multor dispoziții ale Constituției, care garantează drepturi fundamentale (Hotărârea nr. 12 din 1 noiembrie 2012).

22. De asemenea, Curtea menționează că articolul 127 alin. (2) din Constituție nu este incident în prezenta cauză. Dispozițiile constituționale ale articolului 127 se referă, în principal, la proprietatea publică și vizează persoane juridice de drept public – statul sau unitățile administrativ-teritoriale – care au în patrimoniul lor atât un drept de proprietate privată, aflat sub incidența articolului 46 din Constituție, cât și un drept de proprietate publică. Curtea constată că autorii excepției de neconstituționalitate nu au această calitate.

23. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole și a pct. 19 lit. c) din Regulamentul cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24 noiembrie 2004, ridicată de către dl avocat Valentin Ciuhrii, în dosarul nr. 2c-38/17, pendinte la Judecătoria Soroca, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 29 martie 2018
DCC nr. 22
Dosarul nr. 15g/2018*